

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

400

Vragen van het lid **Karabulut** (SP) aan de Ministers voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en van Economische Zaken en Klimaat over *de Nederlandse financiële stromen naar Nicaragua* (ingezonden 19 september 2018).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 24 oktober 2018).

Vraag 1

Klopt het dat de Nederlandse Ontwikkelingsbank FMO recent een nieuwe lening aan de Nicaraguaanse bank BanPro heeft verstrekt?¹ Wat is daarop uw reactie?

Antwoord 1

Ja, dat klopt. Banpro is een bank die zich richt op het midden en kleinbedrijf en op de consumentenmarkt die geen banden heeft met de overheid. Deze investering is zelfstandig gedaan vanuit FMO en is geen onderdeel van een van de overheidsfondsen.

Het kabinet is bezorgd over de crisis in Nicaragua die sinds april jl. heerst en stelt zich daarom op het standpunt dat er geen directe samenwerking plaatsvindt met de overheid van Nicaragua. Particuliere en zakelijk contacten met gewone Nicaraguanen blijven mogelijk. (zie ook antwoorden op vragen 4, 5 en 6).

Vraag 2 en 3

Klopt het dat er twee Stan Patrols 4207 door scheepsbouwconcern Damen aan Nicaragua zijn geleverd?² Wat is daarop uw reactie?

Is aan Damen een exportkredietvergunning door Atradius Dutch State Business (ADSB) voor deze levering verleend? Wat waren hierbij de overwegingen?

¹ <https://www.elnuevodiario.com.ni/economia/474004-fmo-otorga-linea-credito-banpro/>

² <https://www.infodefensa.com/latam/2018/01/12/noticia-nicaragua-invertira-millones-dolares-patrulleros-damen-patrol.html>

Antwoord 2 en 3

Damen Shipyards heeft op 16 oktober jl. twee schepen aan de kustwacht van Nicaragua leveren. Voor de levering en financiering van deze twee schepen heeft de staat – zoals staat vermeld op de website van Atradius Dutch State Business – een exportkredietverzekering verstrekt. Bij het verstrekken van een exportkredietverzekering wordt onder andere gekeken naar de betalingscapaciteit van de afnemer en of een exportvergunning is vereist. Omdat het in dit geval om onbewapende schepen gaat, is geen exportvergunning vereist. De betalingscapaciteit werd als voldoende beoordeeld.

Vraag 4

Hoe zijn deze leningen door de FMO en exportkredietverzekering te verenigen met de opstelling van Nederland in de Veiligheidsraad en de mensenrechtencommissie ten aanzien van de situatie in Nicaragua?

Antwoord 4

Nederland heeft in de VN Veiligheidsraad en de VN Mensenrechtenraad de mensenrechtenschendingen door overheidsfunctionarissen en paramilitaire groeperingen, gelieerd aan de overheid sinds 18 april jl. veroordeeld. Ook heeft Nederland opgeroepen de nationale dialoog te reactiveren en om samen te werken met internationale organisaties. Zoals medegedeeld in de beantwoording van de Kamervragen gesteld door het lid De Roon (PVV) op 13 juli jl., heeft Nederland een ontwikkelingsproject waarin sprake was van samenwerking met de Nicaraguaanse regering opgeschort. De lening aan Banpro betreft een lening aan de private sector. Ook bij andere activiteiten van FMO in Nicaragua is er geen sprake van kredietverlening aan de Nicaraguaanse overheid. Op het moment van toekenning van de exportkredietverzekering aan Damen Shipyards voldeed de transactie aan het vigerende landenbeleid. Ondertussen is naar aanleiding van de situatie in Nicaragua het landenbeleid voor het verlenen van exportkredietverzekeringen op Nicaragua bekeken en aangepast (zie vraag 6).

Vraag 5

Hoe heeft de politieke situatie met zware mensenrechtenschendingen in Nicaragua meegewogen in het besluit van de FMO en het besluit om een exportkredietverzekering te verlenen en waarom is besloten tot toekenning over te gaan?

Antwoord 5

Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de FMO lening aan Banpro kan leiden tot een verhoogd risico op mensenrechtenschendingen. FMO hanteert bij haar investeringen procedures en richtlijnen op het gebied van milieu en sociale impact, waaronder de mensenrechtensituatie. De OESO richtlijnen voor multilaterale ondernemingen en de IFC Performance Standards zijn hierbij leidend. Daarnaast werkt FMO nauw samen met de klant in het opstellen van een Environmental en Social Action Plan voor de klant. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken onderhoudt nauw contact met FMO over de politieke ontwikkelingen.

Wat betreft de exportkredietverzekering zie antwoord bij 4.

Vraag 6

Wat is het huidige risicoprofiel voor leningen van de FMO en het verlenen van exportkredietverzekeringen voor investeringen in Nicaragua? Bent u van mening dat de recente ontwikkelingen reden geven voor aanscherping? Zo ja, op welke manier en zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het kabinet is van mening dat het beleid en de werkwijze van FMO voldoende waarborgen bevat om het risico op mensenrechtenschendingen bij haar investeringen in Nicaragua te mitigeren. Deze investering is zelfstandig gedaan vanuit FMO en is geen onderdeel van een van de overheidsfondsen. Het Ministerie van Buitenlandse Zaken gaat niet over individuele investeringsbeslissingen. Ook het Ministerie van Financiën is als aandeelhouder niet betrokken bij individuele investeringsbeslissingen voor zover deze onder de grens van EUR 350 miljoen liggen.

Voor de exportkredietverzekering geldt dat de dekking op Nicaragua momenteel is opgeschort. De risico-inschatting van de betalingsmogelijkheden in Nicaragua is door de verslechterde economische situatie dermate veranderd dat momenteel geen dekkingsmogelijkheden geboden worden voor nieuwe aanvragen van exporteurs.

Vraag 7

Zijn er ontbindende voorwaarden in de lening van de FMO en de exportkredietverzekering opgenomen? Zo ja, welke?

Antwoord 7

In elke overeenkomst die FMO sluit met haar klanten zijn voorwaarden opgenomen, zo worden er o.a. afspraken gemaakt op het gebied van milieu, sociaal en goed bestuur. Ook ontbindende voorwaarden, bijvoorbeeld op het gebied van bedrijfseconomische situaties, maken deel uit van de overeenkomsten. De staat als aandeelhouder is zoals bij het antwoord op vraag 6 vermeld niet betrokken bij individuele leningen die FMO verstrekt. Voor details over specifieke investeringen verwijs ik u graag door naar FMO. In een polis voor een exportkredietverzekering worden geen ontbindende voorwaarden opgenomen.